

آیین خاتم

محمدحسن قدردان قراملکی

www.ketab.ir

آیین خاتم

محمدحسن قدران قراملکی

ناشر: سازمان انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی

چاپ هفتم: ۱۴۰۳

شمارگان: ۱۰۰ نسخه

چاپ و صحافی: آرزوی دیدار

سرشناسه: قدران قراملکی، محمدحسن، ۱۳۴۴-

عنوان و نام پدیدآور: آیین خاتم، محمدحسن قدران قراملکی.

مشخصات نشر: تهران: سازمان انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی ۱۴۰۳.

مشخصات ظاهری: ۷۵۴ ص.

شابک: 978-964-8352-84-9

یادداشت: فیبا.

یادداشت: کتابنامه: ص [۶۷۵]-۷۰۸؛ همچنین به صورت زیرنویس.

موضوع: محمد(ص)، پیامبر اسلامی، ۵۳ قبل از هجرت- (۱۱ق) - - خاتمیت.

موضوع: نبوت.

شناسه افزوده: پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی.

رده‌بندی کنگره: BR۲۲۱/۲/۴/۱/۹

رده‌بندی دیویی: ۲۹۷/۴۳

شماره کتابخانه ملی: ۳۶۷۲۵-۸۵ م

دفتر مرکزی: تهران، خیابان شهیدبهشتی، تقاطع پزرگراه

شهید مدرس، پلاک ۵۶، تلفن: ۸۸۵۰۵۴۰۲ - ۸۸۵۰۳۳۴۱

فروشگاه کتاب اندیشه: تهران، خیابان انقلاب، رویروی

درب اصلی دانشگاه تهران، پلاک ۱۳۴۸، تلفن: ۶۶۱۷۵۶۷۰

این کتاب با کاغذ حمایتی چاپ شده است

قیمت کتاب مطابق QR کد پشت جلد و مراجعه به آدرس وبگاه

www.poiict.ir

همه حقوق محفوظ است

فهرست اجمالی

۲۹	مقدمه
۳۳	بخش اول: ماهیت، فلسفه و اهداف نبوت
۳۵	فصل اول: ماهیت نبوت
۹۳	فصل دوم: وحی شناسی
۱۷۳	فصل سوم: فلسفه نیاز به نبوت و ضرورت آن
۲۲۳	فصل چهارم: فلسفه تجدد نبوت
۲۴۵	فصل پنجم: اهداف نبوت و پیامبران
۲۷۳	فصل ششم: کارنامه و کامیابی پیامبران
۲۸۹	فصل هفتم: کارکرد نبوت و پیامبران
۳۵۷	بخش دوم: تحلیل خاتمیت
۳۵۹	فصل اول: رهیافت‌های مختلف به خاتمیت
۴۲۵	فصل دوم: فلسفه خاتمیت
۴۷۵	فصل سوم: اثبات خاتمیت پیامبر اسلام (ص)
۴۹۱	فصل چهارم: نسبت خاتمیت با مسایل و تئوری‌های مختلف
۵۴۵	بخش سوم: جاودانگی و جامعیت اسلام
۵۴۷	فصل اول: جاودانگی اسلام و ملاک‌های آن
۵۹۳	فصل دوم: جامعیت و کمال دین
۶۶۳	خاتمه: پلورالیزم دینی

چکیده

تحقیق حاضر از سه بخش (نبوت، خاتمیت و جاودانگی و جامعیت اسلام) شکل یافته است.

فصل اول بخش اول تحت عنوان ماهیت نبوت، تعریف نبوت، رهیافت‌های مختلف، شرایط و مؤلفه‌های آن را مورد تحلیل قرار می‌دهد.

فصل دوم با نام وحی‌شناسی، حقیقت وحی با رویکردهای سنتی و جدید (روان‌شناختی، جامعه‌شناختی، تجربه‌دینی و معرفتی) را بررسی می‌کند.

در فصل سوم، فلسفه نیاز به نبوت از نگاه برون‌دینی با رویکرد کلامی، عرفانی، روان‌شناختی و اجتماعی و نگاه درون‌دینی مورد تبیین قرار می‌گیرد.

فصل چهارم و پنجم به تبیین فلسفه تجدد و تکرار بعثت پیامبران و اهداف آنان می‌پردازد.

فصل ششم و هفتم کارنامه و کارکرد نبوت و پیامبران را در عرصه‌های مختلف (دنیاگرایانه و آخرت‌گرایانه) بررسی می‌کند.

بخش دوم با عنوان تحلیل خاتمیت به تبیین خاتمیت از زوایای مختلف می‌پردازد.

فصل اول متکفل تبیین رهیافت‌های مختلف به خاتمیت است که عبارتند از: خاتمیت بعثت و استمرار حجت الهی (امامیه)، خاتمیت بعثت و حجت الهی (اهل سنت)، خاتمیت کمالات و استمرار ولایت (عرفا)، تجربه تفسیر نشده، پایان غرایز و ظهور عقلانیت، سکولاریته، جانشینی تجربه‌های دینی،

جانشینی عقل جمعی و نقدپذیری وحی.

فصل دوم به تبیین فلسفه خاتمیت اختصاص دارد که با تفکیک دلایل کلامی، عرفانی و جدید به دوازده فلسفه ذیل اشاره می‌کند: کمال دین، مصونیت منبع و تعدد آن، کمال و بلوغ مخاطبان، اصل امامت، اجتهاد، عقل، انتهای کمالات به پیامبر اسلام (ص)، نبوت صفت خلق، نازایی طبیعت، نص محوری بودن اسلام، جلوگیری از ظهور متنبشان و وحدت شرایع و جهانی سازی.

فصل سوم به اثبات خاتمیت پیامبر اسلام (ص) با رویکرد عقلی و نقلی و نقد شبهات منکران می‌پردازد.

فصل چهارم نسبت خاتمیت با اصول و آموزه‌های دیگر مانند اصل امامت، قانون‌گذاری، تجربه دینی، پلورالیزم، سکولاریزم، مهدویت و جهانی‌سازی را مورد کالبدشکافی قرار می‌دهد. هر این فصل به شبهات بعضی روشنفکران در دلالت خاتمیت بر انکار حجیت همه اطهار و عصمت آنان، پلورالیزم و سکولاریزم پاسخ متقن داده شده است.

بخش سوم تحقیق به تبیین جاودانگی و جامعیت الملام می‌پردازد که در فصل اول آن دلایل جاودانگی شریعت و ملاک‌های آن مورد تحلیل و تقریر قرار می‌گیرد.

آخرین فصل کتاب با طرح دیدگاه‌های مختلف در تفسیر جامعیت و کمال دین و گزارش سه رهیافت (حدافلی، حداکثری و اعتدال‌گرایانه) به تقریر و اثبات رهیافت اعتدال‌گرایانه می‌پردازد.

پلورالیزم دینی به عنوان خاتمه بر این تحقیق افزوده شده است.